

Прилози

Предлог Закона

Уговору о социјалном осигурању између Краљевине Југославије и Републике Аустрије, закљученом и потписаном у Бечу, 21 јула 1931 године као и о Протоколима, који чине саставни део поменутог

Уговора, који гласи:

§ 1

Одобрава се и добија законску снагу Уговор о социјалном осигурању између Краљевине Југославије и Републике Аустрије, закључен и потписан у Бечу, 21 јула 1931 године, као и Протоколи који чине саставни део поменутог Уговора чији текстови на српско-хрватском и немачком језику гласе:

УГОВОР

ИЗМЕЂУ КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ И РЕПУБЛИКЕ АУСТРИЈЕ О СОЦИЈАЛНОМ ОСИГУРАЊУ

Његово Величанство Краљ Југославије и Савезни Претседник Републике Аустрије споразумели су се, да уговором уреде међусобне односе на пољу социјалног осигурања. У том су циљу именовали за пуномоћнике:

Његово Величанство Краљ Југославије:

Господин Д-ра Г. Б. Анђелиновића, народног посланика и пуномоћног Министра у Републици Аустрији и

Господин Д-ра Марка Тујковића, саветника Министарства социјалне политике и народног здравља,

Савезни Претседник Републике Аустрије:

Господин Д-ра Јохана Шобера, вицеканцелара

Господин Д-ра Роберта Кербера, саветника Савезног Министарства социјалне Управе, који су се, по измени њихових пуномоћја, нађених у доброј и исправној форми, споразумели о следећем:

А. ОПШТИ ПРОПИСИ

Члан 1. Овај се одговор односи на:

1. — осигурање за случај болести радника (укључиво пољопривредних) и намештеника;

2. — осигурање за случај несреће радника (укључиво пољопривредних) и намештеника;

3. — осигурање за случај изнемоглости;

4. — пензионо осигурање код братинских благајна;

5. — пензионо осигурање намештеника.

Уређења југословенских државних саобраћајних установа за осигурање у болести и несрећи, као и пензионни фонд особља „Речне пловидбе Краљевине Југославије“ важе при томе као установе социјалног осигурања у смислу непосредно оној установи, која је надлежна за решавање о правном средству.

Члан 7. 1) Консуларни заступници обеју држава уговорница сматрају се за овлашћене, да заступају раднике односно намештенике држављане своје државе, код свих завода, власти и судова социјалног осигурања друге државе. Они имају у истом обиму као и сама заинтересована лица право увида и расправе.

2) Алинеја 1 важи и за она лица којима је једна од држава уговорница посебице поверила заштиту исељеника а која су као таква пријављена највишој административној власти друге државе.

Члан 8. 1) Преставке, које држављани једне од обеју држава уговорница упућују заводима, властима и судовима социјалног осигурања друге државе, не могу се одбацити из разлога што су писане на језику прве државе.

2) Дописи завода, власти и судова социјалног осигурања једне од држава уговорница, који би били упућени држављанима друге државе, биће писани на званичном језику прве државе. Превод на званичном језику прве државе. Превод на званичном језику друге државе треба прикључити у оним случајевима кад се ради о одлукама а претставка није написана на званичном језику прве државе. Иначе треба по могућству прикључити преводе оних дописа који се шаљу у иностранство друге државе.

Члан 9. Прописи о ослобођењу или олакшицама у погледу такса или правих пристојби, који постоје у једној од држава уговорница за спровођење сопственог социјалног осигурања, важе на исти начин и код спровођења социјалног осигурања друге државе.

В. ПОСЕБНИ ПРОПИСИ

1. ОСИГУРАЊЕ ЗА СЛУЧАЈ БОЛЕСТИ

Члан 10. (1) Боравак у пограничној зони друге државе не важи као боравак у иностранству у погледу пружања давања из осигурања за случај болести и права на добровољно осигурање у болести. Као погранична зона важе подручја која су одређена у споразуму о регулсању пограничног саобраћаја (прилог Е. Трговачком уговору између Краљевине Југославије и Републике Аустрије од 3 септембра 1925) или која ће у будуће бити одређена, ако се измени тај споразум.

2) Ако осигурано лице оболело у другој држави уговорници изван пограничне зоне (алинеја 1), има право на примања из осигурања за случај болести, које му припадају од његовог осигуравајућег завода, све док се због његовог стања здравља не може вратити на подручје државе у којој има његов осигуравајући завод своје седиште. Препуштено је домаћем законодавству да одреди да ли ће осигуравајући завод пружати давања непосредно или привремено преко послодавца.

Члан 11. 1) У случају боравка у пограничној зони осигуравајући завод, који треба да пружа давања, може их пружати или сам или замолити који завод болесничког осигурања друге државе уговорнице, да он пружа та давања; у једном и у другом случају постоји право набављања лекова у лекарнама пограничне зоне по прописима који важе за домаће заводе за осигурање у болести; у првом случају лекарне ће обрачунати путем оне територијалне благајне која је надлежна за седиште лекарне.

2) Ако обавезни осигуравајући завод пружа помоћ у пограничној зони сам, његови органи имају право да врше функције контроле у пограничној зони. Осигуравајући завод обавезан је да надлежној политичкој власти предложи на захтев у свако доба списак тих контролних органа. Та политичка власт може чинити приговоре против појединих лица уз навод разлога; о таквим приговорима водиће се рачуна.

3) Ако обавезани осигуравајући завод замоли који завод за осигурање у болести друге државе да пружа давања у пограничној зони, овај треба да пружа та давања према прописима који важе за завод који га је замолио. Замољеном заводу накнадиће се стварно учињени трошкови; за накнаду давања у нарави важе оне пристојбе које има да примењује замољени завод за своје сопствене осигуранике. Друга алинеја члана 5 важи аналогно. Заинтересовани заводи могу склопити о томе пољне споразуме.

4) Обострани осигуравајући заводи могу склопити споразуме по принципима алинеје 3 и за оне случајеве, у којима су обавезни да пружају давања у крајевима друге државе уговорнице ван пограничне зоне.

Члан 12. Јавна болница једне од држава уговорница може осигурано лице друге државе, које је оболело на територији прве, примити у опскрбу на, терет његовог осигуравајућег завода само онда ако је завод одредио да се прими или ако болесничко стање не дозвољава да се одбије. У првом случају осигуравајући завод сносиће оп-

скрбне трошкове у толико, у колико је пристао на болничко лечење. У другом случају болница има право на опскрбне трошкове по најнижим опскрбном разреду само за време, док је болесник неспособан за пренос и док није исцрпио право на хранину. Кад болесник буде способан за пренос, право на накнаду опскрбних трошкова постоји, ако је осигуравајући завод у року од 8 дана извештен о примању у болницу и то за време, док је болничко лечење потребно а најдуже до истека рока од 8 дана, од када је стигла одредба осигуравајућег завода која друкчије наређује; дужност плаћања престаје свакако са престанком права на хранину, ако је доказано да је осигуравајући завод јавно болници престанак тог права у року од 3 дана, од како га је болница известила о примању болесника.

Члан 13. 1) Време осигуравања у болести, за коју су плаћени приноси или које је проведено после извршене пријаве (после званичног установљења обавезе осигурања) у једној од држава уговорница, узима се у обзир, у погледу права на примања из тог осигурања, њиховог трајања и висине, као и права на добровољно осигурање у болести, у другој држави уговорници на исти начин као да је под иначе једнаким приликама проведено у тој држави.

2) Ако би имало осигурано лице у исто време право на примања на основу једног још постојећег осигурања и једног престалог осигурања или из двеју престалих осигурања а од завода обеју држава, добиће примања само од оног завода, код којег је то лице још обавезно осигурање или код којег је обавеза касније престала.

3) Право на добровољно осигурање у болести мирује за време док је лице запослено на територији друге државе уговорнице у послу, који га обавезује на осигурање у болести.

11. РЕНТНА ОСИГУРАЊА

А) ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 14. 1) Боравак на територији друге државе уговорнице а, са претходним престанком осигуравајућег завода, ни боравак у трећој држави не сматра се као боравак у иностранству, кад су у питању примања из рентних осигурања (члан 1, тачка 2 до 5) и евентуални додатци истима, ако уживалац припада једној од држава уговорница.

2) Једнако поступање не протеже се на примену §§ 126, алинеја 1, бр. 3; 127, алинеја 1, бр. 3 и 4 и алинеја 2, слово б) као и § 128 аустријског Закона о осигурању намештеника и § 252 аустријског закона о радничком осигурању и § 238 аустријског закона о осигурању пољопривредних радника. Но југословенски држављани могу у року од 6 месеци после ступања на снагу овог уговора тражити да им се урачуна време поминуто у наведеним прописима аустријског закона о осигурању намештеника под условима, који важе за аустријске држављане, ако доплате за сваки месец, који им се урачунава као пун, 8%, за сваки који им се урачунава у пола, 4%, а за сваки месец који им се урачунава са једном трећином, 8—3% од приносне основе у времену докупа заједно са

6% камата рачунатим од онога месеца, за који се тражи урачунавање. Осигуравајући завод може дозволити плаћање докупине најдуже до 3 године.

3) У колико примање рентних давања зависи, по законима једне од обеју држава, и за њезине држављане кад бораве у иностранству, од испуњења извесних прописа издатих реда ради, важе ови прописи и за држављане друге државе уговорнице.

4) Свако лице које тражи примање из рентног осигурања једне од држава уговорница, треба да саопшти осигуравајућем заводу, која примања из рентних осигурања друге државе ужива или тражи.

5) Ако постоји право на ренту само из осигурања у једној држави а уживалац има свој редован боравак на подручју друге државе, може му се рента, ако не достиже месечно износ од 40 динара или 5 шилинга, на његов захтев откупити троструким годишњим износом ренте; ренте, која износе мање од 120 динара или 15 шилинга месечно, могу се исплаћивати у роковима дужим од месец дана.

б) ОСИГУРАЊЕ ЗА СЛУЧАЈ НЕСРЕЋЕ

Члан 15. Послодавцима се не могу прописивати већи приноси за осигурање за случај несреће с разлога што се седиште њиховог посла налази на територији друге државе уговорнице.

Члан 16. Прописи члана 11 важе и за лечење проузроковано несрећом у послу.

Члан 17. У осигурању за случај несреће треба код израчунавања годишње обезбеђење зараде, од које се одмерава рента узети у обзир и зараду у времену, у коме је лице било осигурано у другој држави уговорници, ако је то за осигурано лице повољније.

в) ПЕНСИОНО ОСИГУРАЊЕ НАМЕШТЕНИКА

Члан 18. 1) Између југословенског и аустријског пензионог осигурања намештеника успоставља се однос узajамности (реципроцитета).

2) Ако су за неко осигурано лице приноси плаћени и за југословенско и за аустријско осигурање, тако се приносно време (ефективно приносно време) сабира у циљу чувања очекиваних права, у циљу испуњења времена чекања као и у циљу права на добровољно осигурање; са овим ефективним приносним временом сваке државе изједначаје се и свако друго време, ако и у колико има, према њеном законодавству, дејства у поменутих правцима. У колико је за право на старосну ренту прописан посебан број посебних месеци, приносно се време такође сабира. Ако се времена у обема државама поклапају, рачунају се само једнапут.

3) Време болести, које се има према законским прописима једне од држава уговорница рачунати као накнадно време приноса, као и време за које се у једној држави плаћа пристојба за чување права, чува очекивана права и у другој држави. Уживање ренте за изнемоглост или старост у једној од држава уговорница, важи као накнадно време за чување очекиваних права и у другој држави. Остала надокнада времена рачунаће осигу-

равајући заводи сваке државе уговорнице према свом унутрашњем законодавству.

4) Кад наступи осигурани стечај, осигуравајући завод обеју држава уговорница пружаће ону ренту, на коју осигурано лице има право по домаћим прописима, водећи рачуна о алинејама 2 и 3, овога члана. Али при томе плаћаће од пуне основне ренте као и од таквих давања и додатака давањима чији износ не зависи од стеченог приносног времена, само онај део, који одговара сразмери између ефективног приносног времена у дотичној држави (алинеја 2) и укупног ефективног приносног времена у обема државама; у случају кад обавеза осигуравајућег завода друге државе наступи само због урачунавања изједначеног времена (алинеја 2), при том рачуна, ефективном приносном времену додаје се и изједначено време. Смањење неће наступити, ако лице у једној од држава уговорница није стекао урачунаљивог времена више од дванаест месеци; у том случају не постоји никакво право према осигуравајућем заводу те државе.

Члан 19. Члан 18 важи аналогно и за враћање приноса, за помоћ за опрему, као и за једнократну отплатину; но за отплатину последња реченица не важи.

Члан 20. Ако је укупно давање, израчунато по прописима члана 81, мање него што би било давање, на које би лице имало право у једној од обеју држава уговорница само по прописима те државе а основу приносног времена проведеног у тој држави осигуравајући завод те државе повишиће давање, које пада на његов терет, за толико колико износи ова разлика; при упоређењу треба поћи од релације злата обеју валута. Код тога све породичне ренте за једног осигураника рачунају се као једно давање. Ако има осигурано лице у једној држави право на плаћање капитала, у другој држави на плаћање ренте ради упоређења прерачунаће се плаћања из осигурања у другој држави, по принципима технике осигурања, у плаћање оне врсте која му припада из сопственог осигурања.

Члан 21. Ако, по прописима једне од држава уговорница, треба ренту смањити или обуставити обзиром на другу коју ренту, треба страну ренту сматрати као да је домаћа. Највише административне власти донеће поближе прописе о провођењу ове одредбе.

Члан 22. Осигуравајући заводи обеју држава уговорница установиће сами давања, која имају пружати, и издаће о томе писмено решење. Одговарајућем заводу друге државе треба претходно дати прилику да се изјасни, ако су приноси плаћени осигуравајућим заводима у обема државама.

Члан 23. Ако је осигуравајући завод установио неко давање, а да није водио пуног рачуна о прописима овог уговора, треба давање наново одредити на основу прописа овог уговора и онда, ако су услови за давање испуњени већ самим приносним временом у сопственој држави. Ранија одлука новом одредбом ступа ван снаге. Исто вреди, ако је настала промена у околностима које су, по прописима овог уговора, од важности за установљење давања.

Члан 24. Осигуравајући заводи обеју држава могу се споразумети о томе да само један завод исплаћује у целости текућа плаћања, која треба

плаћати на основу горњих прописа; други завод накнађиваће му онда редовно онај део плаћања који пада на његов терет.

Члан 25. 1) У колико неко запаслење искључује, спречава или ограничује право на уживање, износ или даљне уживање текући или једнократних плаћања из пензионог осигурања, запослење које се врши у другој држави уговорници изједначено је са запослењем у домаћој држави.

2) Ако су, противно пропису алинеје 1, враћени приноси, враћање остаје правоважно.

Члан 26. Кад се примењују прописи чланова 18 до 25, рачуна се као основна рента пензионог фонда „Речне пловидбе Краљевине Југославије“ 30% и као годишње повећање у првих 10 година 2% пензионог основа.

Г) ПЕНСИОНО ОСИГУРАЊЕ КОД БРИТАНСКИХ БЛАГАЈНА

Члан 27. Прописи чланова 15 до 25 важе аналогно и у односу између југословенског и аустријског пензионог осигурања код британских благајна с тим, да постоји право на примање само онда, ако је збир квотијената који се добије у свакој земљи, када се урачуњљиво време приноса у земљи подели са прописаним временом чекања, једнак или већи од јединице; ако имају осигуравајући заводи једне државе, који долазе у обзир, прописано разво време чекања, важи време чекања оног закона, који је последњи био надлежан. Као основни износ југословенског пензионог осигурања код британских благајна узима се 8% уранчуљиве зараде и као годишње повећање у времену чекања 2,4% исте.

Д) ПЕНСИОНО ОСИГУРАЊЕ НАМЕШТЕНИКА И ПЕНСИОНО ОСИГУРАЊЕ КОД БРИТАНСКИХ БЛАГАЈНИ

Члан 28. Прописи члан 27 важи аналогно и у односу између југословенског (аустријског) пензионог осигурања намештеника и аустријског (југословенског) пензионог осигурања код британских благајна; ипак постоји право на редовна давања пензионог осигурања намештеника једино онда кад би то право постојало, под иначе једнаким условима, и у случају истоврсног прелаза осигурања у самој земљи.

В. ЗАВРШНИ ПРОПИСИ

Члан 29. Највиша административна власт сваке државе донеће, у колико за њено подручје буде потребно, одредбе ради извршења овог уговора самостално. Овако донете одредбе саопштаваће се највишој административној власти друге државе уговорнице.

Члан 30. Највише административне власти обеју држава уговорница споразумеће се о томе, на који ће се начин обављати, што простије и са што мање трошкова, доставе и исплате при спровођењу социјалног осигурања са територије једне државе на територију друге државе уговорнице.

Члан 31. Највише административне власти обеју држава уговорница овлашћују се, да могу ме-

ђусобним споразумом допунити или мењати прописе дела Б. овог уговора; једнако се овлашћују да могу, чим буде инвалидно осигурање спроведено у обема државама, узајамност на основу принципа, установљених у делу Б. овог уговора споразумно одредити и у односу инвалидних осигурања обеју држава као и у односу између инвалидног осигурања једне државе и пензионог осигурања намештеника друге државе.

Члан 32. Осигуравајући заводи обеју држава треба по могућности да се међусобно обавештавају, кад сазнају да је неко осигурано лице пренело свој боравак са територије једне државе уговорнице на територију друге. Осигуравајући заводи могу се о томе поближе споразумети.

Члан 33. 1) О споровима, који би настали између завода или власти социјалног осигурања једне државе и завода или власти социјалног осигурања друге државе око тумачења и примене прописа овог уговора, решавају највише административне власти обеју држава уговорница споразумно.

2) Одлуке, које ће највише административне власти обеју држава уговорница у смислу прописа алинеја 1 заједнички донети, коначне су и обавезне за надлежства, поменута у алинеји 1, као и за оне који су заинтересовани. Чим се поведе поступак, у смислу овог члана, код највише административне власти једне од држава уговорница, треба да се прекине сваки поступак, који би био тада у току.

Члан 34. 1) У случају спора по члану 33 треба осигуравајући завод, коме је потраживање било најпре пријављено, да пружа примерно привремено старање, ако постоји и у најнеповољнијем случају право на примање.

2) Ако осигуравајући завод одбије да пружа привремено старање или да не пружа у потребном обиму, може га надзорна власт у случају жалбе присилити да пружа привремено старање и одредити му износ давања. У случају спора између осигуравајућих завода, који не подлеже истој надзорној власти, решава административна власт.

3) Заводи за рентна осигурања могу поверити спровођење старања заводима за осигурање у болести.

4) Осигуравајући заводи, за који се коначно установи да је обавезан, накнадиће учинене издатке, до висине своје сопствене обавезе осигуравајућем заводу који је пружао привремено старање. Пропис члана 5, алинеја 2 важи.

Члан 35. Највиша административна власт у смислу овог уговора је за Краљевину Југославију Министар социјалне политике и народног здравља, за Републику Аустрију Савезни Министар за социјалну управу.

Члан 36. Код спровођења овог уговора, заводи, власти и судови социјалног осигурања обеју држава уговорница општиће међу собом непосредно.

Члан 37. Овај уговор треба ратификовати. Измена ратификационих исправа извршиће се у Београду што прѐ.

38. 1) Уговор ступа на снагу, у колико се не односи на инвалидно осигурање, првим даном месеца који следи по измени ратификација. У погледу службеника „Речне пловидбе Краљевине Југославије“ важи уговор и у патраг за време од

1 јуна 1930 до дана његовог ступања на снагу.

2) У погледу инвалидног осигурања појединих група радника и пољопривредних радника, уговор ступа на пуну снагу даном кад буде у обема државама уговорницама спроведено инвалидно осигурање за дотичне групе.

3) Од дана, кад буде ступило на снагу инвалидно осигурање у једној од држава уговорница до дана његовог ступања на снагу у другој држави уговорници важиће само прописи чланова 2 до 5, 7 и 14 овог уговора; тиме се не прејудуцира уређењу питања додатака из јавних средстава, о коме ће се обе владе посебно споразумети, кад буде инвалидно осигурање у једној од држава уговорница ступило у живот.

Члан 39. 1) Прописи овог уговора примењују се, са важношћу од дана њиховог ступања на снагу, и на осигурање случајеве који су се раније десили. Лицима, која би била имала право на добровољно продужење обостраног времена приноса постојало у часу, кад је лице престало бити обавезно на осигурање, дозвољава се добровољно продужење осигурања од дана ступања на снагу овог уговора, ако уплате први принос, у року од 3 месеца по ступању уговора на снагу; овакво време приноса уважиће се само онда ако осигурани случај наступа најраније 18 месеци после ступања на снагу овог уговора. Код примене прописа овог уговора треба узети у обзир и време осигурања стечено пре његовог ступања на снагу.

2) За време пре ступања на снагу овог уговора неће се вршити накнада плаћања. У колико су до сада уживаоци даване ренте, које су веће од рента на које имају према овом уговору право, прималац није дужан да их врати. У колико су исплаћена једнократна давања зарачунаваће се на рентна давања, која буду доспевала.

Члан 40. Свака од обеју држава уговорница може овај уговор отказати за крај календарске године са отказним роком од 6 месеци. Отказ се може, с пристанком друге државе уговоријнице, ограничити и на поједине делове уговора. Обавезе из осигураних случајева који су се десили за време важења уговора морају они осигуравајући заводи, који су на основу овог уговора обавезни, даље извршити иако је уговор отказан. Очекивана права, очувана на основу прописа овог уговора, не престају због уговора; њихово даље чување, за време по престанку важности уговора, управљају се по домаћем законодавству дотичне државе.

Као доказ овлаштеници су ставили на овај уговор своје потписе.

Учињено у Бечу 21 јула 1931 године у два оригинална примерка, и то сваки на српско-хрватском и на немачком језику, од којих добија свака држава уговорница по један примерак. Српско-хрватски и немачки текст сагласни су по садржини и имају подједнаку важност.

У Бечу, 21 јула 1931.

Д-р Г. Аранђелиновић, с. р.
Д-р М. Тујковић, с. р.
Д-р Ј. Шобер, с. р.
Д-р Р. Кербер, с. р.

ДОПУНСКИ ПРОТОКОЛ

Обе ће се Владе обратити Влади Немачке државе у смислу закључених протокола уз обостране уговоре са Немачком државом о социјалном осигурању од 15 децембра, 1928 и од 5 фебруара 1930 да испитају да ли се и на који начин принципи узајамности, утврђени у закљученим уговорима, могу и требају проширити у узајамним односима ових трију држава. На даље ће се обе Владе у случају, ако у будуће једна од њих закључи на пољу социјалног осигурања уговор о узајамности са којом трећом државом, споразумети, како ће се узајамност у истом смислу проширити и у односу према тој држави.

У Бечу, 21 јула 1931.

Д-р Г. Аранђелиновић, с. р.
Д-р М. Тујковић, с. р.
Д-р Ј. Шобер, с. р.
Д-р Р. Кербер, с. р.

ЗАВРШНИ ПРОТОКОЛ I

Обе Владе изјављују се спремнима, да предузму онај део терета из осигурања братинских благајни друге државе уговорнице који је постојао на дан 31 децембра 1918, а који је настао из њих осигурања које су на дан 31 децембра 1918, или последњи пут пре тога била заснована на основу запослења на њиховој данашњој државној територији. Унутрашњим прописима сваке државе препуштено је да регулишу, које ће установе и на који начин тај терет осигурања сносити.

У Бечу, 21 јула 1931.

Д-р Г. Аранђелиновић, с. р.
Д-р М. Тујковић, с. р.
Д-р Ј. Шобер, с. р.
Д-р Р. Кербер, с. р.

ЗАВРШНИ ПРОТОКОЛ II

Обе Владе изјављују по споразумнима у томе да ће се држављанима друге државе уговорнице у погледу редовних потпора за случај беспослице поступати као са сопственим држављанима.

У Бечу, 21 јула 1931 год.

Д-р Г. Б. Аранђелиновић, с. р.
Д-р М. Тујковић, с. р.
Д-р Ј. Шобер, с. р.
Д-р Р. Кербер, с. р.

ЗАВРШНИ ПРОТОКОЛ III

Обе Владе изјављују се споразумнима да се из прописа члана 3 алинеје 1 не могу изводити

никаква права на изузетке код примене прописа о запослењу страних радника.

У Бечу, 21 јула 1931 год.

Д-р Г. Б. Анђелиновић, с. р.

Д-р М. Тујковић, с. р.

Д-р Ј. Шобер, с. р.

Д-р Р. Кербер, с. р.

ИНТЕРНИ ЗАВРШНИ ПРОТОКОЛ

Ради олакшања provedбе друге реченице алинеје 2 члана 8 Владе обеју држава уговорница споразумеле су се да ће највиша административна власт или надлежство, које она значи, вршити преводе дописа упућених држављанима своје државе за оне заводе, власти и судове социјалног осигурања друге државе које те преводе не би могли сами извршити. Ако се адресат дописа налази на територији замољене највише административне власти (од ње означеног другог надлежства), обавиће ова, по изјављеној жељи, поред превода и доставу дописа.

У Бечу, 21 јула 1931 год.

Д-р Г. Б. Анђелиновић, с. р.

Д-р М. Тујковић, с. р.

Д-р Ј. Шобер, с. р.

Д-р Р. Кербер, с. р.

§ 2

Овај закон ступа у живот даном обнародовања у Службеним новинама, а обавезну силу добија, пошто се испуње услови из чланова 37 и 38 поменутог Уговора.

ПРЕДЛОГ ЗАКОНА

Пројекту Конвенције о принудном или обавезном раду.

усвојеном од Опште конференције Међународне организације рада Друштва народа у Женеви, 28 јуна 1930 године, који гласи:

§ 1

Одобрава се и добија законску снагу Пројект Конвенције о принудном или обавезном раду усвојен од Опште конференције Међународне организације рада Друштва народа у Женеви, 28 јуна 1930 године, чији текст на француском језику и у преводу гласи:

ПРОЈЕКАТ КОНВЕНЦИЈЕ О ПРИНУДНОМ ИЛИ ОБАВЕЗНОМ РАДУ.

Општа конференција Међународне организације рада Друштва народа.

Сазвана од стране Управног савета Међународног бироа рада у Женеви, где се и састала 1930, у своме четрнаестом заседању.

Пошто је одлучила да се усвоје разни пред-

лози који се односе на принудни или обавезни рад, питање обухваћено првом тачком стављеном на дневни ред у овом заседању, и

Пошто је одлучила да ти предлози добију облик једнога пројекта међународне конвенције, усваја, данас, 28 јуна 1930 године доњи пројекат Конвенције, које имају ратификовати чланови Међународне организације рада према одредбама XIII дела Версајског уговора и делова осталих Уговора о миру, који њему одговарају.

Члан 1

Сваки члан Међународне организације рада који ратификује ову конвенцију обавезује се да ће укинути потребу принудног или обавезног рада у свим његовим облицима у што је могуће краћем року.

С обзиром на ово потпуно укидање, принудни или обавезни рад моћи ће се употребљавати, за време прелазног периода, једино за јавне сврхе и као изванредна мера под условима и уз јемство који су условљени члановима који следеју.

По истеку рока од пет година од дана ступања на снагу ове Конвенције и приликом извештаја предвиђеног у члану 31, Управни Савет Међународног бироа рада испитаће могућност да се укине без новог рока принудни или обавезни рад у свима својим облицима и одлучиће да ли има места ставити то питање на дневни ред Конференције.

Члан 2

У смислу ове Конференције, израз „принудни или обавезни рад“ означаваће сваки рад или услугу који се захтева од једног лица под претњом ма и које казне и за који се то лице није понудило драговољно.

Међутим израз „принудни или обавезни рад“ неће обухватати у смислу ове Конвенције:

а) сваки рад или услугу који се захтевају на основу закона о обавезној војној служби за радове чисто војничког карактера;

б) сваки рад или услугу који су део нормалних грађанских обавеза грађана земље која сама собом управља потпуно независно;

в) сваки рад или услугу који се захтевају од неког лица као последица осуде изречене судском одлуком, под условом да се тај рад или услуга изврши под надзором и контролом јавних власти и да речено лице није уступљено или стављено на расположење појединцима, друштвима или приватно-правним лицима;

г) сваки рад или услуга који се захтевају у случајевима више силе, то јест у случајевима рата, несрећа или ако прете несреће, као што су пожари, поплаве, глад, земљотрес, јаке епидемије, и сточне заразе, навале штетних животиња, инсеката или биљних парасита, и њихове све околности које доводе у опасност или прете да доведу у опасност живот или нормалне услове постојања целокупнога или једнога дела становништва;

д) ситни сеоски радови, тј. радови који се изводе у непосредну корист заједнице, од њених чланова, радови који се, према томе, могу

сматрати нормалним грађанским обавезама, које падају на терет заједнице, под условом да само становништво или његови претставници имају право да се изјасне о умесности њих радова.

Члан 3

У смислу ове Конвенције израз „надлежне власти“ означаваће било централне државне власти било централне више власти заинтересоване територије.

Члан 4

Надлежне власти неће смети наредити или дозволити да се наложи принудни или обавезни рад у корист појединаца, друштва или приватно-правних лица.

Ако такав облик принудног или обавезног рада у корист појединаца, друштава или приватно-правних лица, постоји онога дана кад ратификација ове Конвенције од једнога члана буде регистрована од стране Генералног секретара Друштва Народа, овај ће члан потпуно морати укинути речени принудни или обавезни рад од дана када ова Конвенција ступи за њега на снагу.

Члан 5

Ниједна концесија дата појединцима, друштвима или приватно-правним лицима неће смети да има за последицу налагање било којег облика принудног или обавезног рада ради производње или сабирања производа које ти појединци, друштва или приватно-правна лица употребљавају у своју корист или њима тргују.

Ако концесије које постоје садржавају одредбе које имају за последицу какав принудни или обавезни рад, те ће се одредбе морати укинути што пре да би се удовољило прописима члана 1 ове Конвенције.

Члан 6

Чиновници администрације чак и када буду морали потстицати становништво, о којему воде бригу да се даду ма на који облик рада, неће смети да врше на то становништво колективни или индивидуални притисак у циљу да би оно радило за појединце, друштва или приватно-правна лица.

Члан 7

Старешине које не врше административне функције неће смети да прибегну принудном или обавезном раду.

Старешине које врше административне функције моћи ће по изричном одобрењу под условима наведеним у члану 10 ове Конвенције.

Законито признате старешине које не примају адекватну награду у другим облицима моћи ће да се користе уживањем личних услуга прописно уређених с тим да све корисне мере морају бити предузете ради спречавања злоупотреба.

Члан 8

Одговорност за сваку одлуку да се прибегне принудном или обавезном раду пада на више грађанске власти заинтересоване територије.

Међутим ове власти, моћи ће да пренесу на више месне власти овлашћење да налажу принудни или обавезни рад у случајевима када тај рад неће имати дејство да се радници удаљују од свог редовног пребивалишта. Ове власти моћи ће такође да пренесу на месне врховне власти за периоде и под условима који ће се установити уредбама предвиђеним у члану 23 ове Конвенције овлашћење, да наложе принудни или обавезни рад за чије ће се извођење радници морати да удаље од свог редовног пребивалишта, ако се буде радило о томе, да се олакша премештање чиновника управе у извршењу њихових дужности и пренос материјала управе.

Члан 9

Сем супротних одредаба установљених у члану 10 ове Конвенције, свака власт која има право да наложи принудни или обавезни рад неће смети да дозволи да се прибегне том облику рада, ако се није претходно уверила:

а) да је услуга или рад, које се треба извести од непосредног и важног интереса за заједницу која је позвана да га изводи;

б) да се та услуга или рад актуелно или хитно потребни;

в) да је било немогуће да се набави добровољна радна снага за извођење те услуге или рада и поред тога што су биле понуђене наднице и услови рада у најмању руку радни услови, који су уобичајени у заинтересованој територији за сличне услуге и радове; и

г) да из рада или услуге неће резултирати претежак терет за садашње становништво, с обзиром на расположиву радну снагу и на његову способност.

Члан 10

Принудни или обавезни рад који се захтева као порез и принудни или обавезни рад наложен, за радове од јавног интереса, од старешина које врше административне функције мораће се постепено укинути.

Ако се очекујући то укидање, затражи принудни или обавезни рад као порез или ако се принудни или обавезни рад наложи, од старешина које врше административне функције ради извођења радова у јавном интересу, заинтересоване власти мораће се претходно уверити:

а) да је услуга или рад који се треба извршити од непосредног радног интереса за заједницу која је позвана да га врши;

б) да су та услуга или рад актуелно или хитно потребни;

в) да из тога рада или службе неће резултирати претежак терет за садашње становништво, с обзиром на расположиву радну снагу на његову способност да предузме тај рад;

г) да се ради извођења тога рада или услуге

VIII

радници неће морати удаљити од свога обичног места становања;

д) да ће извођењем тога рада или службе бити управљано према захтевима вере, друштвеног живота и пољопривреде.

Члан 11

Само способни одрасли мушкарци, за које се може претпоставити да нису млађи од 18 година ни старији од 45 година, моћи ће бити подвргнути принудном и обавезном раду. Сем категорије рада предвиђене у члану 10 ове Конвенције, мораће се примењивати следећа ограничења и услови:

а) претходна потврда у свим случајевима у којима је то могуће, од лекара одређеног од управе, да заинтересована лица не болују ни од какве прилепчиве болести и да су физички способни да поднесу наложени рад и услове код којима ће се он изводити;

б) ослобођење школског особља, ученика и професора, као и административног особља уопште;

в) одржавање у свакој заједници броја одраслих и здравих људи неопходно потребних за породични и друштвени живот;

г) поштовање брачних и породичних веза.

За сврхе назначене предњим ставом в) утврдиће уредбе предвиђене у члану 23 ове Конвенције колики ће се део лица од сталног мушког и здравог становништва моћи да узме на једно време за принудни или обавезни рад, с тим да тај део никако не може да пређе 25% тога становништва. Утврђујући овај део, надлежне ће власти морати да воде рачуна о густоћи становништва, о годишњем времену и о стању радова које имају заинтересовани извести на лицу места и на свој рачун; уопште мораће оне поштовати привредне и социјалне потребе нормалнога живота дотичне заједнице.

Члан 12

Максимални период за време којег неко лице може да буде приморано на принудни или обавезни рад у разним његовим облицима неће смети да пређе 60 дана за сваки период од дванаест месеци, при чему се дани путовања потребни за долазак на место рада и за повратак са рада имају урачунати у тих шездесет дана.

Сваки радник приморан на принудни или обавезни рад мора бити снабдевен уверењем у коме се назначују периоди принудног или обавезног рада који буде обавио.

Члан 13

Нормални радни часови сваког лица примарног на принудни или обавезни рад мораће бити исти као и они који су уобичајени за слободне и радне часове изнад нормалног трајања и мораће бити награђени исто тако како је уобичајено да се награђују прековремени радни часови слободних радника.

Један дан недељног одмора мораће се дати свима лицима која су подвргнута ма ком облику принудног или обавезног рада и тај ће дан морати

да се подудара, колико је то могуће, с даном који је утврђен традицијом или обичајима земље или краја.

Члан 14

Осим рада предвиђеног у члану 10 ове Конвенције, принудни или обавезни рад у свим својим облицима мораће да буде награђен у новцу и надницама које, за исти рад, неће смети да буде ниже ни од оних које су на снази у крају у коме су радници упуслени, ни од оних које су на снази у крају у коме су радници регрутовани.

У случају када је рад наложен од старешина у вршењу њихових административних функција, плаћање надница под условима предвиђеним у претходном параграфу мора да буде уведено чим то буде могуће.

Наднице ће се морати исплатити свакоме раднику појединце, а не старешини његова племена или ма којој другој власти.

Дани путовања за долазак на место рада као и за повратак морају бити убројени за плаћање надница као радни дани.

Овај члан неће имати дејство да забрани давање радницима уобичајених дневних живежних obroка као део плате, с тим да ти obroци морају имати најмање једнаку вредност као сума новца, за коју се сматра да их не сме вршити ни за плаћање пореза, ни за нарочиту храну, нарочита одећа или нарочити стан који ће се давати радницима да би се одржали у таквом стању да наставе свој рад с обзиром на специјалне услове њихова уписења, ни за давање алата.

Члан 15

Свако законодавство о накнади штете у несрећним случајевима или за болести, које потичу од рада, и свако законодавство које предвиђа давање одштете лицима која су била зависна од радника који су умрли или постали инвалиди, а која су законодавства на снази или која буду на снази на заинтересованој територији, мораће се примењивати на лица подвргнута принудном или обавезном раду под истим условима као и на слободне раднике.

На сваки начин, свака власт која употребљује радника за принудни или обавезни рад мораће бити дужна да обезбеди издржавање тога радника ако га несрећни случај или болест који потичу од његовог рада учине потпуно или делимично неспособним да удовољава својим потребама. Та власт мораће такође бити дужна да предузме мере за издржавање сваког лица које је заиста зависно од тог радника у случају његове неспособности или смрти која је проузрокована радом.

Члан 16

Лица подвргнута принудном или обавезном раду неће смети, осим у случајевима изванредне потребе, преместити у крајеве, где би услови исхране и климе били толико различити од оних на које су навикнути да би могли бити опасни по њихово здравље.

Ни у ком случају неће бити довољан такав

премештај радника, а да нису најстроже примењене све мере које се односе на хигијену и удобност, а које су потребне за њихово смештање и за заштиту њихова здравља.

Ако се такав премештај не узмогне избећи, мораће се применити према надлежном лекарском мишљењу мере за постепено прилагођење радника новим условима исхране и климе.

У случају када су радници позвани да обављају редовни рад коме нису привикли, мораће се предузети потребне мере да би се привикли тој врсти рада, нарочито што се тиче постепеног увежбавања, часова рада, удешавања уметнутог одмора и побољшавање и повећавања дневних живежних оброка који би могли бити потребни.

Члан 17

Надлежне власти мораће се уверити пре него што дозволе да се прибегне ма ком принудном или обавезном раду за грађевинарске радове или за радове око издржавања у исправном стању због којих ће радници морати да бораве дуже времена на местима рада:

1) да су предузете све потребне мере да буде обезбеђена хигијена радника и да им буде зајемчена неопходно потребна лекарска нега, и да се, нарочито: а) ти радници подвргну лекарском прегледу пре него што почну радове и у одређеним размацама времена новим прегледима за време њихова уопштења; б) да је у довољном броју предвиђено лекарско особље као и диспанзери, склоништа за болеснике, болнице и потребан материјал за удовољавање свих потреба; и в) да је довољно осигурана добра хигијена на местима рада, опсрба радника водом, храном, горивом и кухињским прибором и да су ако је потребна предвиђена довољна одећа и стан који задовољава.

2) да су предузете сходне мере да се обезбеди издржавање породице радника, нарочито да се олакшава шиљање истој једнога дела наднице, сигурним начином, уз пристаник или на молбу радника;

3) да ће путовања радника на место рада и за повратак одатле бити осигурана од администрације, под њеном одговорношћу и о њеном трошку, и да ће администрација олакшавати та путовања употребљујући у најширој мери сва расположива превозна сретства;

4) да ће у случају болести или незгоде радника које проузрокују неспособност за рад за одређено време, бити осигурано репатрирање радника о трошку администрације;

5) да ће се сваки радник који би желео да по истеку овога периода принудног или обавезног рада остане на лицу места као слободан радник, то моћи да учини а да, за време периода од две године, не изгуби своје право на бесплатно репатрирање.

Члан 18

Принудни или обавезни рад за пренос лица или робе, на пример за пошење или веслање, мораће се укинути у што краћем року, а очекујући то укидање надлежне ће власти морати да издају прописе који ће да утврде нарочито: а) обавезу да

се тај рад употребљује само за олакшање премештање чиновника администрације у вршењу њихових функција или за пренос материјала администрације, или у случају апсолутно прешне потребе за пренос других лица која нису чиновници; б) обавезу да се за такве преносе употребљују само људи који су за тај посао признати физички способни претходним лекарским прегледом, у свим случајевима када је тај преглед могућан; у случајевима, када он не буде могућан, мораће се лице које уопште ту радну снагу уверити, на своју одговорност, да уопшени радници имају захтевану физичку способност и да не болују ни од какве прилепливе болести; в) на већи терет који радници имају да носе; г) најдужи пут који ће ти радници морати да превале од места свога становања; д) највећи број дана у месецу или у ком другом периоду за време којих ће ови радници моћи да буду позвани на тај рад обухватајући у том броју и дане за повратак; њ) лица која су овлашћена да захтевају тај облик принудног или обавезног рада као и меру у којој имају право да њему прибегну.

Утврђујући максимуме о којима се говори под словима в), г), д) пређашњег параграфа, надлежне власти мораће узети у рачун разне значајне факторе, нарочито физичку способност становништва, од којег ће се радници узети, природу пута који се мора прећи, као и климатске услове.

Надлежне власти мораће, даље предвидети одредбе да нормално дневно преваљени пут носача не пређе удаљеност која одговара просечном трајању радног дана од осам часова, с тим да се за њено одређивање мора узети у рачун не само терет који се носи и пут који се мора прећи, него и стање пута, годишње доба и сви други значајни фактори; ако би било потребно да се наметну прековремени часови рада, онда морају бити на грађени већим надницама од нормалних.

Члан 19

Надлежне власти смети ће да дају овлашћење да се прибегне обавезном обрађивању земље само онда ако је циљ тога овлашћења да се преуђе пред глад или оскудица живежних производа, а увек под условом да ће храна или производи тако добивени морати да остану власништво појединаца или заједнице, који су их производили.

Овај члан не сме да има то дејство, да се, када је производња организована према закону и обичајима на комуналној основи и када производи или добици од продаје тих производа остају власништво заједнице, укида обавезе за чланове те заједнице да изврше рад који им је на тај начин наметнут.

Члан 20

Законодавства која предвиђају колективну казну која се примењује на целу заједницу за злочине учињене од неколико њених чланова, неће смети да обухватају принудни или обавезни рад за неку заједницу као једну од метода кажњавања.

Члан 21

Принудни или обавезни рад неће се употребљавати за подземне радове у рудницима.

Члан 22

Годишњи извештаји за које се Чланови који ратификују ову Конвенцију обавезују да ће их подносити Међународном бироу рада, према одредбама члана 408 Версаљског уговора и чланови осталих Уговора о миру, који им одговарају, о мерама које су од њих предузете да би дале дејства одредбама ове Конвенције, мораће садржавати што потпунија обавештења за сваку заинтересовану територију, о мери у којој се буде било прибегло принудном или обавезном раду у тој територији као и о следећим тачкама: у које се сврхе вршио тај рад; проценат оболења и смртности; радно време; методе плаћања надница и износ наднице; као и сва друга подесна обавештења.

Члан 23

Да би се одредбама ове Конвенције дало дејство, надлежне ће власти морати да обнародују што потпунију и прецизнију уредбу о употреби принуднога или обавезног рада.

Ове одредбе мораће нарочито садржавати прописе којима се дозвољава сваком лицу, подвргнутом принудном или обавезном раду да надлежним властима подноси све приговоре који се односе на његове услове рада, и које му дају јемство, да ће ти приговори бити испитани и уважени.

Члан 24

У свим ће се случајевима морати предузети сходне мере да би се осигурала строга примена уредаба о употреби принуднога или обавезнога рада, било проширењем на принудни или обавезни рад надлежности свакога организма инспекције рада, који је већ установљен за слободни рад, било којим другим прикладним системом. Такође ће се морати предузети мере да о тим уредбама буду обавештена лица подвргнута принудном или обавезном раду.

Члан 25

Незаконито захтевање принуднога или обавезнога рада биће подвргнуто казним санкцијама и сваки члан који ратификује ову Конвенцију имаће дужност да се увери да су санкције законом наметнуте заиста ефикасне и да се строго примењује.

Члан 26

Сваки члан Међународне организације рада који ратификује ову Конвенцију обавезује се да ће је применити на територији које су подвргнуте његовом суверенитету, његовој судској надлежности, заштити, његовом суверенству, штитништву или његовој власти у мери у колико има право да потписује обавезе које се тичу питања унутрашње јурисдикције. Међутим ако се тај Члан хоће користити одредбама члана 421 Версаљског уговора и члановима осталих Уговора о миру, који

овоме одговарају, мораће да приложи својој ратификацији изјаву у којој обзнањује:

1) у којим територијама кани да потпуно примењује одредбе ове Конвенције;

2) у којим територијама кани да примењује одредбе ове Конвенције с модификацијама и у чему се састоје те модификације;

3) за које територије резервише своју одлуку.

Горња изјава сматраће се као саставни део ратификације и имаће посве иста дејства. Сваки Члан који даде такву изјаву моћи ће да се одрекне, новом декларацијом, свих резерви или дела резерви које су на основу предњих ставова 2 и 3 садржине у његовој ранијој изјави.

Члан 27

Службене ратификације ове Конвенције под условима предвиђеним у XIII делу Версаљског уговора и у деловима осталих Уговора о миру, који овом одговарају биће саопштене Генералном секретару Друштва народа и он ће их регистровати.

Члан 28

Ова ће Конвенција бити обавезна само за оне Чланове међународне организације рада чија ратификација буде регистрована у Секретаријату.

Она ће ступити на снагу дванаест месеци пошто ратификације два Члана Међународне организације рада буду регистроване од Генералног секретара.

После тога, ова ће Конвенција ступити на снагу за сваког Члана дванаест месеци после датума када његова ратификација буде регистрована.

Члан 29

Чим ратификације двају Чланова Међународне организације рада буду регистроване у Секретаријату, Генерални секретар Друштва народа ће нотификовати тај факт свима Члановима Међународне организације рада. Он ће им такође нотификовати регистровање ратификација које му буду доцније саопштаване од свих других Чланова Организације.

Члан 30

Сваки Члан који ратификује ову Конвенцију може је отказати по истеку периода од десет година после датума првобитног ступања на снагу Конвенције, актом саопштеним Генералном секретару Друштва Народа, који ће овај регистровати. Отказ ће почети да важи тек после годину дана од дана њенога регистровања у Секретаријату.

Сваки члан који ратификује ову Конвенцију, а који у року од једне године дана по истеку периода од десет година споменутог у пређашњем параграфу не употреби право отказа које је предвиђено у овом члану, биће обавезан за нов период од пет година, те ће, после тога, моћи да откаже ову Конвенцију по истеку свакога периода од пет година под условима који су предвиђени у овом члану.

Члан 31

По истеку свакога периода од пет година рачунајући од ступања на снагу ове Конвенције, Управни савет Међународног бироа рада, биће дужан да поднесе Општој конференцији извештај о примени ове Конвенције и одлучиће да ли има места да се стави на дневни ред Конференције питање њене потпуне или делимичне ревизије.

Члан 32

У случају ако би Међународна конференција усвојила нову Конвенцију чији је предмет потпуна или делимична ревизија ове Конвенције, ратификација једног Члана нове Конвенције чији је предмет ревизија повлачила би самим собом отказ ове Конвенције без услова што се тиче рока и без обзира на горњи члан 30, под резервом да је нова Конвенција чији је предмет ревизија ступила на снагу.

Од датума ступања на снагу нове Конвенције чији је предмет ревизија, ова би Конвенција престала да буде отворена за ратификацију Чланова.

Ова би Конвенција међутим остала на снази у свом облику и садржају за оне Чланове које би је ратификовали, а који не би ратификовали нову Конвенцију чији је предмет ревизија.

Члан 33

Пуноважни су и француски и енглески текст ове Конвенције.

§ 2

Овај Закон ступа у живот обнародовањем у „Службеним новинама“, а обавезну силу добија пошто се испуне услови члана 28 Пројекта поменуте Конвенције.

ДОПУНСКИ СПОРАЗУМ

УЗ УГОВОР О ТРГОВИНИ И ПЛОВИДБИ

између Краљевине С.Х.С. и Краљевине Италије од 14 јула 1924.

ЊЕГОВО ВЕЛИЧАНСТВО КРАЉ ЈУГОСЛАВИЈЕ И ЊЕГОВО ВЕЛИЧАНСТВО КРАЉ ИТАЛИЈЕ, с обзиром на промене које су настале у привредној ситуацији обеју земаља, решили су да закључе допунски споразум ради измене тарифског дела Уговора о трговини и пловидби углављеног између Краљевине Италије и Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца 14 јула 1924 године, и у томе циљу су наименовали своје пуномоћнике и то:

..... у следећем:

I

Краљевина Италија одустаје од уговорних царина утврђених у горе поменутом Уговору са следеће ставове Југословенске тарифе (прилог А реченог уговора).

Број југословенске тарифе: екс 9 екс 2 конзерве од патлиџана; екс 133 житна брашна; екс 104 масна уља:

1. Уље од репице

екс 143 екс 1 конзерве од патлиџана у херметички затвореним судовима; 375 кожне рукавице, па и са текстилним материјалом 1) непостављене; 2) постављене.

Поред тога уговорне царине утврђене у горе поменутом уговору за следеће ставове југословенске тарифе (в. прилог А реченог уговора) измењене су као што следује:

Прилог :

Увозне царине Краљевине Југославије

Број Југословенске тарифе	Наименовање робе	увозна царина у зл. динар. од 100 кг.
екс 104	Масна уља:	
	2. Уља од буковг жира, земљаних орашчића (кикирики), мака, сунцокрета, сезамовог семена, кукуруза и друга масна уља за јело	40
278	Сомот, плиш и друге сличне ткание	200
екс 296	Тканине од лана, раније, кудеље и осталих биљних материја нарочито наименованих: екс 1. које имају 18 жица и маље у потки и основи у 1 см-:	
	а) од јуте	28.—
305	Џакови	35.—
екс 419	Дугмета од корозо (биљке слоноваче)	200

II

Листа прилога В реченог уговора, који се односи на увозне царине у Италији замењује се следећом листом:

Увозне царине у Краљевини Италији

Број италијанске тарифе	Наименовање робе	Увозна царина у лирама	Коефицијент енот мажораације
екс 1	Коњи:		од комада
	б) остали, подразумевајући ту и ждребад и кобиле ма које висине		700
4			
5	Говеда		350
6			
	Примедба к бројевима 4—5—6. Под уговорни поступак по овим ставовима потпадају волови, краве и бикови који су изгубили више од четири млечњака.		
7	Јунад и бикчићи		240.—
	Примедба к броју 7 — Под		

Уговорни поступак по овом ставу потпадају млада говеда која нису изгубила више од четири млечњака

8 Телад:
 преко 150 кг. .... 200.—
 до 150 кг. .... 120.—
 Примедба к броју 8 — Под-
 ворни поступак по овом
 ставу потпадају млада го-
 веда која имају још све
 млечњаке.

130 Слатина ..... 100.— 0.8
 екс 569 Цементи
 б) остали: 4.58 0.4

III

Изјава II закљученог протокола: „односно у-
 возних царина у Италију“ укида се.

IV

Овај допунски споразум, као и уговор о трго-
 вини и пловидби између Краљевине Срба, Хр-
 вата и Словенаца и Краљевине Италије од 14
 јула 1924 године на који се он односи, остаће
 обавезни за време од једне године рачунајући
 од дана стављања на снагу овог споразума.

По истеку овога рока, оба акта остаће на снази
 6 месеци по отказу, који ће у свако доба моћи да
 учини једна или друга висока уговорна страна.

V

Овај допунски споразум биће ратификован и
 инструменти ратификације размениће се у Риму
 што је могуће пре.

Међутим, високе уговорне стране су сагласне
 да га ставе на снагу, привремено, путем размене
 нота, у најкраћем могућном року.

У потврду чега, пуномоћници су потписали овај
 споразум и снабдели га својим печатима.

Рађено у Риму, у два примерка, 25 априла
 1932 године.

(М. П.) М. М. Ракић, с. р. (М. П.) Дино Гранди, с. р.
 (М. П.) М. Пиља, с. р.

ПРОТОКОЛ

У часу кад су приступили потпису Допунског
 споразума из уговора о трговини и пловидби из-
 међу Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца и Кра-
 љевине Италије од 14 јула 1924 године, потпи-
 саног на данашњи дан између Југославије и Ита-
 лије, потписани пуномоћници, прописно овлашће-
 ни, сагласили су се у следећем:

Влада Југославије и Влада Италије обвезују се
 да образују што пре, у сваком случају не касније
 од месец дана по ступању на снагу речног спора-
 зума један сталан Италијанско-Југословенски при-
 вредни одбор. Члановима овога одбора могу, по
 потреби, бити додељена стручна лица.

Поменути Одбор имаће за задатак:

1) Да истражује подесна средства за олакшање
 и развијање трговачке размене између двеју зе-
 маља;

2) Да решава, на обострано задовољство, сва
 спорна питања између обеју земаља, која се тичу
 економских односа као и односа који проистичу из
 поморских споразума о царинским предметима, из
 поморских сервиса, пограничних размена итд.

У потврду чега, пуномоћници су потписали
 овај протокол.

Рађено у Риму, у два примерка, 25 априла 1932
 године.

(М. П.) М. М. Ракић, с. р.

(М. П.) М. Пиља, с. р. (М. П.) Дино Гранди, с. р.

§ 2

Овај закон ступа у живот, даном обнародовања
 у „Службеним новинама“, а обавезну силу добија
 пошто се испуне услови предвиђени у члану V до-
 пунског споразума.

Број италијанске тарифе	Наименовање робе	Увозна царина у лирама	коэффициент мажорације
			од комада
из	9 Животиње овчије расе.....		11
	11 Свиње које теже:		
	б) више од 20 кг до 110 кг	110.—	од 100 кг
из	12 Живина (жива)	100.—	0.2
	12 Заклане животиње		
из	б) живина заклана	100.—	0.7
из	19 Непрерађено месо (са изу- зетком меса од живине, див- љачи, голубова и питомих зечева:		
	а) свеже па и смрзнуто.....	100.—	0.4
из	20 Прерађено месо:		
	б) усољено, надимљено или друкчије прерађено:		
	1. Шунке	100.—	1.8
	2. остало	100.—	1.4
	24 Јаја од живине	103.60	0.4
	74 Суво махунасто поврхе у зрну		5.50 слободно
К	76 Кромпири		
	96 Примедба. Суве шљиве Ју- гословенске провенијенце назване „Бистрица“ снаб- деване уверењима о порек- лу издатом од Југословен- ског Министарства тргови- не и индустрије, примаће се до годишњег износа од 10.000 квинтала уз сниже- ну царину од 7.35 лира по квинталу.		
екс 100	Печурке		
екс 103	б) суве	55 —	
	Минералне воде:		
	а) природне лековите		
	Раденско „Здравилно врело“ (Слатина Раденци), Рогаш- ко „Донат Врело“ (Рогаш- ка Слатина), Рогашко „Сти- риа Врело“ (Рогашка Сла- тина)		11.—
	б) остале:		
	Раденско „Краљевско врело“ (Слатина Раденци), Раден- ско „Бизела Врело“ (Слатина Раденци) Рогашко „Темпел Врело“ (Рогашка Сларина), Буковичка кисела вода (Аранђеловац), Сисачка во- да (Сисак)		22.—
129	Свињска маст	100 —	0.5

Stenografski biro Senata

Načelnik:

Antonije Ž. Šokorac

Stenografski revizori: Dr. Ljubomir Škreblin i Dr. Vladimir Mašić; stenografi: Dr. Marko Gojak, Mihailo Pajić, Sava Pavlović, Vojislav Stanojević, Gojko Božović, Vidak Parčević i Vladimir Šenk; stenografski pripravnik: Dušan Lazarević.

